

MEDLEMSBLADET

Nr 1/2018 Pris 20:-

Blidö-Frötuna skärgårdsförening

Till slut blev det vinter. Besvärligt att ta sig fram genom isarna. Till och med familjens egen isbrytare frös inne. Men nu vänder det mot ljusare och mildare tider. Apropå ljusare tider – Norrtälje kommun har startat en tjänst där man kan komma med idéer och förslag. För att de ska kunna vidareutvecklas, behöver medborgarna vara med och rösta fram det som är viktigt. I sann demokratisk anda.

– E-förslaget är ett roligt och viktigt steg i den demokratiska processen. Vi vill vara transparenta och öppna som kommun och vi behöver verkligen invånarnas ögon och öron. På det här sättet får också barn och unga vara med

och tycka till om sin framtid. I ett bra samhälle ska alla vara med och påverka, säger Ingrid Landin, kommunalråd i Norrtälje kommun och ordförande i demokrati- och jämställdhetsutskottet (MP).

Från föreningens sida kommer vi att lämna flera förslag och istället för att knyta näven i fickan eller skriva av sig på facebookgrupper, är det väl bättre att vi enas i frågor som gäller oss i skärgården?

Följ oss på Facebook för att se vad som är på gång. Och kom med förslag. En förening är ju aldrig starkare än dess samlade medlemsskara!

Läs mer om e-förslag på sidan 3.

Text och foto: Joel Nordstedt

Den gamla släktgården i vintervila.

Flytta ut i skärgården – nu eller aldrig!

Det hör inte till vanligheterna att skärgårdens småöar får nya och dessutom unga invånare och därför är det desto roligare när det händer. Amelie Hedin och Jonas Sahlén flyttade tidigt i höstas till Söderöra och trivs mycket bra.

Jonas har gamla anor på ön, men det är ett bra tag sedan någon bodde permanent i släktgården i byn.

– Jag har alltid tänkt att jag skulle vilja bo här. Jag sparade ihop pengar och tänkte flytta ut ett år på prov. Jag var hjärtligt trött på sta'n och på att sitta i kö varje dag efter jobbet, ofta en och en halv timme, för att åka till ett hem där jag egentligen inte ville bo.

Tanken var först att han skulle bo ensam på ön, men när företaget där flickvännen Amelie arbetade, lade ner sin verksamhet, så var beslutet lätt. Den fjärde september flyttade Jonas, Amelie och Dexter, deras nio månader gamla spanska vattenhund, ut till ön och det har de inte ångrat.

– Det var nu eller aldrig, säger Jonas.

Från köande till promenadvstånd och båtpendling

Jonas är snickare och har inte haft svårt att hitta jobb. Nu är det slut på köandet; till det bygge han håller på med just nu går han på några minuter.

– Jag jobbar oftast ensam, men även tillsammans med en annan lokal hantverkare, båda delarna funkar bra.

Amelie praktiserar på ICA på Blidö och pendlar med reguljärbåten Skraken till Bromskär på Blidö. Under hösten och förvintern har det varit blåsig, men bara en gång har båten varit inställd på grund av hårt väder.

– Men att jobba på fredagar fungerar inte för mig. Då kan jag åka till Blidö, men kommer inte tillbaka hem till Söderöra på eftermiddagen eller kvällen. Då går någon av de större båtarna Riddarfjärden som går vintertid, övriga årstider går Viggen i stället från Furusund eller Östernäs på Rådmansö.

På sikt har hon tänkt att utbilda sig på distans till redovisningskonsult och kanske kunna arbeta med ön som bas. Det innebär att hon kommer att ha stort behov av en pålitlig uppkoppling till Internet och det finns inte. I alla fall inte än.

Huset de bor i är ett av öns äldsta, exakt hur gammalt är svårt att veta, men gården finns med på kartor från mitten av 1700-talet och under renoveringsarbetena har man hittat ett ryskt mynt från 1762. Rinnande vatten saknas dock.

– Vi diskar och tvättar oss i sjövattnen, dricksvatten hämtar vi i en brunn på ön, säger Amelie.

Jonas familj och vänner har vetat länge att det är hans dröm att bo på Söderöra, kompisarna har varit med ut

alla årstider och vet ungefär hur det är att bo där. Amelies vänner är däremot mer obekanta med skärgårdsmiljön och tycker nog att de bor rysligt avlägset.

– Men mina föräldrar tycker att vi är tuffa som vägar oss på att bo på det här sättet, säger hon.

Paret verkar ta det mesta med ro och tycker inte att ölivet är särskilt besvärligt eller krävande.

– Man får komma ihåg att beställa båten dagen innan man ska åka och så får man försöka komma ihåg vad man behöver handla, säger Jonas.

Skulle båten hem bli inställd, har Amelie några alternativ för övernattnig på Blidö.

– Vi trivs jättebra och har verkligen känt oss välkomna. Det har varit betydligt lättare att lära känna folk än vad vi trodde att det skulle vara, säger Jonas och får en medhållande blick av Amelie.

Text och foto: Barbro Nordstedt

Foto: Renée Eklind

Utvecklingsprogrammet

Den 16 april kommer kommunfullmäktige i Norrtälje att diskutera och förhoppningsvis även anta ett nytt landsbygds- och skärgårdsutvecklingsprogram. Det har varit en omfattande process med många rådslag och en remissomgång som har lett fram till det slutgiltiga förslaget. Efter detta gäller det för politikerna att gå från ord till handling. Föreningen kommer att följa och engagera sig på olika sätt i programmets förverkligande. Fortsättning följer i nästa nummer av Medlemsbladet.

Lena Hammarbäck

Lämna e-förslag till kommunen

Från och med den 1 februari kan man lämna in förbättringsförslag på kommunens hemsida. Man kan även rösta på förslag som man vill stödja. Får ett förslag minst 25 röster måste berörd förvaltning ta upp förslaget. Får ett förslag minst 50 röster ska det diskuteras i berörd nämnd. Flera förslag har redan kommit in som berör oss som bor i skärgården t.ex landsortsskolor och vinterbro från Löparö till fastlandet. Gå in på hemsidan och lägg dina bästa förbättringsförslag och/eller rösta på förslag som du vill stödja!

Lena Hammarbäck

Att grått också är en färg, visade Sandhamn under de två dagarna i februari, då SIKO och Skärgårdsföretagarna höll sina årsstämmor på Seglarhotellet.

SIKO i Sandhamn

Seglarmetropolen ligger nästan öde när Daniel drar ner på farten i inloppet, himlen är blygrå och på vägen mellan världshuset och Seglarhotellet syns inte mycket liv. Sinnebilderna av Sandhamn handlar för många om sol och regattor, om champagne och välputsade fritidsbåtar. Den här fredagsförmiddagen i februari är det robusta yrkesbåtar i stället för välputsade plastbåtar, som en efter en förtöjer nedanför hotellet. Båten från Stavsnäs känns gigantisk i förhållande till de små arbetsbåtarna, där den lägger till lite längre bort och släpper av ett fruset gäng i vinterjackor som sakta halkar bort mot hotellet.

Energibyggande lunch

Många av de runt 50 deltagarna har startat tidigt, så vi börjar med lunch. Dels för att få upp värme och energi för eftermiddagens presentationer och dialog med landstingspolitiker och dels för klara av de första trevande diskussionerna deltagarna emellan. Vid middagen är diskussionerna betydligt livligare.

SRF, SIKO och Skärgårdsföretagarna

Vi lyssnar på ordföranden i respektive förening. De redogör för sina organisationers mest angelägna frågor att ta itu med, om vilka möten man deltar i, vilka man sam-

arbetar med och vad man står inför under de närmaste åren. Man slås verkligen av vilket arbete som görs och vilken unik kompetens det finns inom skärgårdens organisationer. Hatten av!

Tänk vilka nätverk det finns mellan öar, över regioner och kustremsor och över landgränser i det som vi kallar Skärgård. En stor tillgång för oss, alla landets 30 000 öbor och 50 000 kustbor.

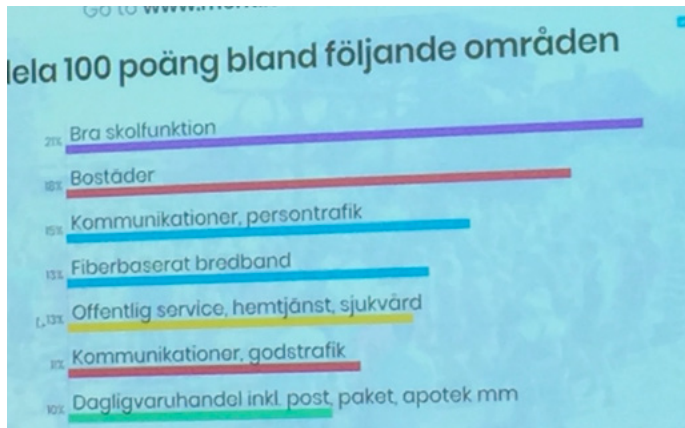
En plats för lotsar och tullare

Vi får också höra från Sandhamns lokalförening hur ön har gått från att ha varit ett samhälle där många öbor arbetat som lotsar eller tullare, till att idag ha blivit en ort där man pendlar till fastlandet – men också hur många som pendlar ut till ön. Turistnäringen är mycket personalkrävande, polisens brottsanmälningscentral har ett antal arbetsplatser mitt i byn och så finns här, precis som i övriga delar av skärgården, gott om uppdrag för hantverkare av alla kategorier.

Sandhamn lider svårt av vattenbrist och stora restriktioner råder. Numer får hotell och restauranger inte tvätta sin tvätt på ön, tonvis med handdukar, lakan måste köras med båtarna till fastlandet.

Sju viktiga områden

Sedan måste vi tänka till lite extra. En bild dyker upp längst fram i konferensrummet. Det är en lista med sju ytterst angelägna funktioner för att skärgården ska fungera. Via våra mobiltelefoner får vi, var och en, fördela 100 poäng över de sju. Och fort ska det gå. En väldigt svår uppgift visar det sig, lite som om en för-

De sju viktigaste frågorna i skärgården, såsom deltagarna rankade dem.

älder skulle tvingas välja vilket av sina barn man älskar mest. För vad är mest angeläget, passagerartrafik eller att paketen kommer fram? Att hemtjänst och sjukvård finns

tillgängligt eller att vi har fiberbaserat bredband? Resultatet av övningen, ovetenskapligt men tänkvärt, redovisas direkt. En väl fungerande skola prioriteras, inte helt oväntat, högst bland deltagarna.

Det känns tråkigt att vi inte hade en enda politiker från skärgårdskommunen Norrtälje på plats.

Förstående landstingspolitiker

Efter fredagseftermiddagens politikerdialog kände i alla fall jag att flera av de ditresta landstingspolitikerna har lyssnat väl under dagen. Man tycktes förstå hur förståmånbeskattningen av yrkesbåtar slår mot skärgårdens näringar. Det kom också uttalanden från oväntade håll om att den stelbenta strandskyddslagstiftningen kanhända behöver ses över. Det fanns förståelse för varför skärgården behöver en båttrafik med en basturlista som ser likadan ut alla dagar året runt.

Efter en middag med långa och goda samtal kom lördagsförmiddagen med årsmöten för SIKO och Skärgårdsföreningarna. SIKO valde in två nya medlemsföreningar; Stavsuddaskärgårdens Intresseförening och Björkö-Arholma hembygdsförening och har nu 15 skärgårdsföreningar under sitt paraply. Nöjda och fulla av nya intryck och idéer återvände vi hemåt över fjärdarna.

Text och bild: Barbro Nordstedt

EU-miljoner utvecklar skärgården

Det är tätt mellan båtarna en sommarkväll på Fejan. Foto: Renée Eklind

Båtplatser och service i gästhamnar ska utvecklas och reningsverk rustas upp. Det är några exempel på nya satsningar i Stockholms skärgård, tack vare sammanlagda investeringar på drygt 42 miljoner kronor genom EU:s Central Baltic-program, meddelar Länsstyrelsen Stockholm. – Behovet av investeringar, som små skärgårdssamhällen inte själva kan bekosta, är väldigt tydligt. I skärgården handlar det om små samhällen med få invånare som ska klara ett stort besöksstryck, säger Uffe Westerberg, ordförande i Skär-

gårdens Intresseföreningars Kontaktorganisation (SIKO). Central Baltic-programmet är ett av EU:s strukturfondsprogram. Programmet har nyligen beviljat investeringar i tre projekt – SEASTOP, Smart Marina och Sustainable Gateways – som investerar i totalt 20 hamnar i Stockholms län över en treårsperiod.

Hamnarna som får stöd i Norrtälje kommun inom de tre projekten är Fejan och Grisslehamn.

Nilla Söderqvist, SRF

Natur-och kulturvandring i Riddersholm

Foto: Gunnar Lodin

Den 17 maj bjuder vi medlemmarna på en natur-och kulturvandring i det vackra naturreservatets speciella miljö. Under vandringen på gränsen mellan hav och land, får vi lära oss om ätliga växter i naturen samt smaka på en del av växterna. Vi får se och lära oss om blommor och kanske kan det bli en riktig orkidévandring. Naturguide är Gunnar Lodin som har varit tillsynsman för reservatet under många år.

Vandringen för medlemmar är gratis, medan ännu icke medlemmar får betala 50 kronor. Samling vid hembygds-gården Sladdstycket, efter färjeläget i Kapellskär kl 17.00. Ta med matsäck så får vi en trevlig måltidsstund tillsammans. Föranmälan och eventuella frågor: aina.oman@bbviroslagen.se eller mobil till Aina Öman 0733-186231

Aina Öman

Bryggor i förfall

Snart är det åter dags för Norrtälje kommuns skärgårdsråd att träffas. Två av de frågor som Blidö-Frötuna skärgårdsförening kommer att föra till dagordningen är våra viktigaste ångbåtsbryggor och återvinningsstationer. Flera bryggor, viktiga för både passagerartrafik och lastning av gods, är i ett varierande skick av förfall och behov av reparationer. Detta är visserligen inte primärt en uppgift för kommunen, men genom det planeringsansvar för trafiklösningar som ligger på kommunen, bör kommunen trycka på hos bl a Trafikverket så att dessa bryggor snabbt åter blir satta i gott skick.

Barbro Nordstedt

Sopstationer saknas

Vid senaste skärgårdsrådet lämnad kommunen besked om att man söker privata markägare som kan tänka sig att ställa upp med plats för en återvinningsstation i Blidöområdet. Tidigare fanns återvinning vid macken i Furusund och vid ICA på Blidö. Dessa är borttagna efter att avtalen har löpt ut och en ny station byggdes nära hamnen i Bromskär. Nu är även den borta efter att bygglovet överklagats av grannar. Nu saknar tusentals fastighetsägare helt möjligheter att lämna sorterade förpackningar i närområdet. Det är kanppast något som ökar lusten för att sortera sopavfallet. Detta måste snabbt få en lösning!

Barbro Nordstedt

Revidering av fiskeregler

Länsstyrelsen i Stockholms län arbetar just nu med projektet Refisk för att ta fram underlag för en sådan revidering av fiskareglerna längs Ostkusten. De regler som kan komma att ändras är minimmått och maximått, fångstbegränsningar, fredningstider och fredningsområden. Fiskerikonsulenten Henrik C Andersson önskar förslag på fredningsområden. Observera att sådana förslag ska vara förankrade hos fiskevattenägarna

Epost: henrik.c.andersson@lansstyrelsen.se

Telefon: 010-223 12 13

För vidare info se Länsstyrelsens utskick nr 1 2018 Landbygden i Centrum

Bo Gesslein

Foto: Renée Eklind

Museipaviljongen i Furusund

De två paviljongerna, här vid den så kallade Kejsarbryggan i Ålandsviken, är sedan drygt 100 år ett av kännetecknen för Furusund. Paviljongerna är dock äldre än så och har haft många olika funktioner under årens lopp. De ägs idag av Furusunds Samfällighetsförening. I den ena paviljongen visades i början av 1900-talet valda delar av utställningen "Furusundiana" som Furusunds Kulturförening tidigare har anordnat i Herrgårdsvillan.

2012 fick Kulturföreningen åter erbjudandet att disponera en av paviljongerna som ett litet museum. Gensvaret från besökare, jämte önskemål om restaurering av paviljongerna, ledde till att Kulturföreningen och fastighetsägaren, med stöd av åtgärdsprogram, beviljades anslag från Länsstyrelsen för att rusta paviljongerna.

Fotografen Otto Johansson tog många bilder på ön fram till 1910. I det rika bildmaterialet finns bilder på en paviljong som stod utanför varmbadhuset och fungerade som biljettkontor.

En annan bild finns på gamla villa Lido och även där finns en paviljong med samma utseende. Det är troligt att de har blivit flyttade från sina tidigare platser till Ålandsviken i samband med att Villa Lido revs 1912.

Den ena paviljongen har gardinupphängningar i taklisthöjd som tyder på att det är den som skulle kunna ha stått vid Villa Lido. Den andra har betydligt rikare snidade takfötter som kan ha varit brukligt för ett badbiljettkontor. Båda paviljongerna har underst ett ljusgrönt färglager, men de har olika kulörer på fönsterbågarna,

vilket också tyder på att de inte har stått tillsammans från början. De har även ett flertal av olika gula nyanser på fasaderna som torde ha tillkommit sedan de kom till Ålandsviken. I början av 1980-talet genomfördes den stora renoveringen, där bland annat dörrar och fönster sattes igen och det pappbeklädda taket byttes mot plåttak. Även golven byttes ut.

Inne i museipaviljongen kan man sitta ner och bläddra i pärmarna. Där kan man bland annat läsa om när Furusund, för inte så länge sedan, var flyktinganläggning. Man kan kika i gamla badortsbroschyrer och det finns lite kartor att begrunda.

Museipaviljongen drivs av Furusunds Kulturförening. Den har blivit möjlig tack vare enskilda "arbetsmyror" och donatorer, flera anlitade företag, Furusunds Samfällighetsförening, Länsstyrelsen samt Norrtälje kommun.

Källa: Furusunds kulturförening

Foto: Renée Eklind och Joel Nordstedt

Nu upprepar vi succén från 2016 med en medlemsutflykt i skärgårdens kanske allra vackraste tid.

M/s Riddarfjärden gör nu sin sista säsong i våra farvatten, så passa på att ta en tripp med den populära båten.

Resan går av stapeln den 7 april och rutten framgår av turlistan. Ett utmärkt tillfälle att kolla in läget i sjöfågelbestånden

På utvägen serveras en delikatessallrik med sill, lax, kallskuret, tillbehör, potatis smör och bröd. Efter detta får vi en dessertfondant med färska bär och grädde.

Maten kostar 225:-, dricka till finns att köpa ombord.

Det blir också musikunderhållning ombord

Föreningen bjuder sina medlemmar på resan. Icke medlemmar får väldigt gärna följa med, biljettpriset blir då 94 kronor t o r, för pensionärer 70 kr. (Perioden fram till 29/4 kan den som har månadskort på SL resa med bussen på detta. Bussens ankomst och avgångstider i Furusund passar båtens tider)

Bindande anmälan senast 26/3 till Bo Gesslein bosse@loparomarina.se eller 070-751 21 40

från	avgång
Furusund	11.20
Köpmanholm	ca 11.25 om påstigande finns.
Östernäs	11.45
Gräskö	11.55
Norröra	12.30
Söderöra	12.45
Svartlöga	13.15
Rödlöga	13.45

från	avgång
Rödlöga	13.34
Svartlöga	13.15
Söderöra	14.30
Norröra	14.45
Gräskö	15.15
Östernäs	15.25
Köpmanholm	ca 15.55 om avstigande finns.
Furusund	16.00

MEDLEMSBLADET ges ut av Blidö-Frötuna Skärgårdsförening.

Söderöra Söderviken 4 • 760 17 Blidö • www.bfsf.se • bankgiro 439-8152

MEDLEMSBLADET trycks hos Sollentuna Offset & Digitaltryck AB.

Bidrag mottages tacksamt via mail, renee.ekind@gmail.com eller per telefon, 0708 20 45 55

Vill du annonsera? Kontakta Renée Eklind på mail eller telefon, se ovan.